

Møtebok: Læringsmiljøutvalget (25.04.2018)

Læringsmiljøutvalget

Dato: 04.25.2018

Sted: Kollegierommet

Notat:

Saksliste

Vedtaksaker

13/18 Godkjenning av møteprotokoll 07.03.2018 og saksliste 25.04.2018	3
14/18 Mentor ordning for internasjonale gradsstudenter	11
15/18 Utkast til handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse	12
16/18 Rutiner og arbeidsplan for kurstilbudet fra Sammen	20
17/18 Møtedato for høsten 2018	21
18/18 Eventuelt LMU	22

Orienteringssaker

4/18 LMU leder informerer 25.04.18	23
------------------------------------	----

GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL 07.03.2018 OG SAKSLISTE 25.04.2018

Saksbehandler Brigt Vaage
Arkivreferanse 18/00114-3

Unntatt offentlighet iht

Utvalg
Læringsmiljøutvalget

Møtedato
25.04.2018

Utvalgsnr
13/18

Forslag til vedtak:

Møteprotokoll 07.03.18 og saksliste 25.04.18 blir godkjent

Bakgrunn:

MØTEPROTOKOLL

Læringsmiljøutvalget

Dato: 07.03.2018 kl. 14:15
Sted: Kollegierommet
Arkivsak: 14/00042

Tilstede: Therese Sverdrup, Inger Dagestad, Jorunn Gunnerud, Linda Orvedal, Thomas Alexander Molumby, Ina Tobiassen, Ingelin Uthaug, Kasper Lie Asdal, Sigbjørn Råsberg, Rønnaug Tveit

Møtende
varamedlemmer:

Forfall:

Andre: Hallvard Lyssand

Protokollfører: Seksjon for utdanningskvalitet ved Brigt Ove Vaage

SAKSKART			Side
Vedtaksaker			
9/18	18/00114-2	Godkjenning av møteprotokoll (24.01.2018) og saksliste (07.03.2018)	2
10/18	18/00269-2	Tiltaksplan for det fysiske læringsmiljøet	3
11/18	18/00619-1	Hvordan når LMU frem med informasjon om tiltak til studentene?	4
12/18	18/00620-1	Studiestart og LMU	5
Orienteringssaker			
3/18	18/00144-2	LMU leder orienterer	6

13/18		Eventuelt	
-------	--	-----------	--

Hallvard Lyssand fra kommunikasjons og markedsavdelingen var tilstede for å bidra i diskusjonsak 11/18, saken ble flyttet til sak nr. 2 i møtet.

Det ble meldt inn tre saker til eventuelt. Sak 1 og 2 fra NHHS og sak 3 fra studentombudet.

- 1 Eksamensreglementet
- 2 Dagbøter for sen levering av sensur
- 3 Code of conduct

9/18 Godkjenning av møteprotokoll (24.01.2018) og saksliste (07.03.2018)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Læringsmiljøutvalget	07.03.2018	9/18

Vedtak

Møteprotokoll og innkalling ble godkjent

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

10/18 Tiltaksplan for det fysiske læringsmiljøet

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Læringsmiljøutvalget	07.03.2018	10/18

Møtebehandling

Inger Dagestad oppdaterte LMU på fremgang i tiltaksplanen for det fysiske læringsmiljøet.

Gruppen har hatt møter. Gruppen har gjennomført en fysisk test med rullestol.

Gruppen er i rute med utformingen av tiltaksplanen og skal presentere denne til LMU møtet 24.04.18.

Merinobygget er ikke en del av tiltaksplanen grunnet uavklart situasjon om en skal ta bygget i bruk fremover.

Vedtak

Oppdateringen tas til etterretning

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

11/18 Hvordan når LMU frem med informasjon om tiltak til studentene?

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Læringsmiljøutvalget	07.03.2018	11/18

Møtebehandling

Saken kom opp som en følge av sparsommelig oppmøte på nyetablert kurstilbud innen stressmestring, studiemestring, eksamensangst og jobbklar.

- LMU påpekte at tilbudet er nytt og at en bør se utvikling over tid før en konkluderer om det er behov for tilbudet.
- Det ble diskutert om navnene på kursene kan forandres til noe som er mindre stigmatiserende. For eksempel endre navn fra «stressmestring» til «flink nok».
- Rønnaug fra Sammen opplyste om at det var en fordel med små kurs fremfor store, både pedagogisk og praktisk.
- Rønnaug opplyste også om at Sammen la ut tilbudet sitt i starten av semesteret og ikke promoterte i forkant og at det så langt var en vellykket strategi.
- NHH kan promotere gjennom sosiale medier og en anser sosiale medier som den beste promoteringskanalen.
- Studentene kan også promotere gjennom sosiale medier.
- Det ble påpekt fra studentene at de gjerne ville ha en felles rutine og et samarbeid med kommunikasjonsavdelingen for promotering av denne typen aktiviteter. Gjerne en aktivitetsplan og et årshjul.
- Promotering via skjermer på NHH er antatt effektivt

Vedtak

Kommunikasjonsavdelingen og studentene lager i samarbeid med LMU en kommunikasjonsplan og et årshjul for promotering basert på en plan for kommende kurs

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

12/18 Studiestart og LMU

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Læringsmiljøutvalget	07.03.2018	12/18

Møtebehandling

I spørsmålet om LMU skal ha en rolle i studiestarten var LMU enige i at LMU gjennom lovverket har en klar overvåkerfunksjon og at en kan konsulteres, eller ta opp prinsipp saker som omfatter studiestart. LMU har ikke en rolle som arrangør i studiestarten.

Studentene spilte inn at de ønsker fortsatt støtte fra LMU til alkoholfri fadderuke.

Vedtak

LMU har en overvåkerfunksjon i forbindelse med studiestarten

[Lagre] [Lagre endelig vedtak]

Saknr	Arkivsak	Tittel
3/18	18/00144-2	<p>LMU leder orienterer</p> <p>1: SHoT undersøkelsen har nå en svarprosent på 21, 5 %. NHHS skal ha stand for å promotere undersøkelsen i de kommende dagene.</p> <p>2: NHH har fått på plass en varslingsside «si ifra». LMU leder viser frem funksjoner og oppbygging av siden til LMU.</p> <p>3: Det vil bli holdt et podcast kurs av rubicon (NRK) og LMU leder vil etter dette jobbe videre med en eventuell læringsmiljø podcast.</p>

13/18 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Læringsmiljøutvalget	07.03.2018	13/18

Tre saker ble meldt inn som eventuellsaker, to fra studentene og en fra studentombudet.

Eventuelt sak 1: Eksamensreglementet.

Leder av LMU opplyste om at saken hører inn under utdanningsutvalget og om en skal ha et konkret vedtak må fagutvalget føre saken frem i utdanningsutvalget. LMU tar opp saken som en diskusjonssak til orientering.

Det har blitt uttrykt misnøye fra studenter med nye eksamensregler (Forskrift om eksamen ved NHH §8, punkt 2) om tid for oppmøte til eksamen. Oppmøte 30 min. før eksamen er for effektiv gjennomføring av eksamen er ok for studentene, men at det ikke er mulig å gå på do, lytte til musikk eller lignende i 30 minutter blir av studentene oppfattet som unødvendig strengt, og de mener det bidrar til mer stress og eksamensnerver enn tidligere. Fagutvalget sendte derfor inn saken til LMU som en eventuelt sak for å ta en første diskusjon.

Inger Dagestad er leder for seksjon for eksamen og forklarer bakgrunnen for reglene og poengterer at de ikke har mottatt noen klager på reglene fra studenter. Punktet i forskriften kom for å sikre en bedre flyt i eksamenssituasjonen og at det skal være likt for alle. Dagestad poengterer også at en endring av forskriften må vedtas av styret, men at eksamenskontoret er åpen for innspill fra studentene og at det ikke var tiltenkt at det ikke var lov å gå på do i perioden før eksamen. Jorun opplyser at det for tiden arbeides med en gjennomgang av flere forskrifter, der eksamensforskriften er en del av gjennomgangen..

Vedtak:

LMU tar diskusjonen til etterretning og Jorun tar med seg innspillene i arbeidet med ny forskrift.

Inger Dagestad skal formulere regelsett for eksamensvaktene for hva man kan og ikke kan i perioden før eksamensstart.

Eventuelt sak 2: Dagbøter på forsinket sensur

Leder av LMU opplyste om at saken hører inn under utdanningsutvalget og om en skal ha et konkret vedtak må fagutvalget føre saken frem i utdanningsutvalget. LMU tar opp saken som en diskusjonssak til orientering.

Dagbøter på forsinket sensur har blitt innført på blant annet UiA, NMBU og NTNU. Dagbøtene tilfaller LMU. Ingelin Uthaug stiller spørsmål til LMU om dette er noe NHH bør vurdere? Programleder for bachelor, Linda Orvedal sier at vi ikke har et så stort problem med forsinket sensur på NHH, og at en kanskje ikke trenger å innføre denne typen straffesanksjoner på nåværende tidspunkt.

Vedtak:

LMU tar diskusjonen til etterretning og ber studentene eventuelt ta saken videre til utdanningsutvalget om en vil gå videre med saken.

Eventuelt sak 3: «Code of conduct»

Studentombudet forklarer at det har vært mye debatt og personfokus på grensen til mobbing i det anonyme sosiale mediet «Jodel». Det er et stort problem for de som blir truffet av denne typen fokus og det er med på å forsure studiehverdagen.

Er det behov for å opprette en norm, eller «code of conduct», for hvordan man skal oppføre seg som student? Er dette noe skoleledelsen bør se på? Hva tror LMU om dette?

Therese opplyser om at kommunikasjonsavdelingen har sendt en e-post til Jodel for å få tips om hvordan å håndtere situasjonen/mediet, men presiserer at dette er et mer allment problem enn akkurat denne saken.

Ledelsen ser på muligheten for å lage et forventningsdokument (code of conduct) for studenter av typen «hva kan du som student forvente av NHH», og «hva kan NHH forvente av deg som student». Det kan bidra til å endre kulturen for hvordan man omtaler sine medstudenter og andre.

Vedtak:

LMU vil se nærmere på å lage et normsett for studentene. Første steg er å ta opp «forventninger til studentene» i studiestarten høsten 2018.

MENTORORDNING FOR INTERNASJONALE GRADSSTUDENTER

Saksbehandler Brigte Vaage
Arkivreferanse 18/00143-7

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Læringsmiljøutvalget	25.04.2018	14/18

Forslag til vedtak:

LMU går inn for å opprette en mentorordning for internasjonale masterstudenter. Starttidspunkt og konkret ansvar for ordningen avklares i møtet.

Bakgrunn:

Tilfredshetsundersøkelsen 2017 viste at internasjonale gradsstudenter var den gruppen som i minst grad var inkludert i det sosiale og faglige miljøet på NHH. I tiltaksplan for psykososialt læringsmiljø (LMU 17/02257) vedtok LMU som et inkludering og trivselstiltak en mentorordning for nye internasjonale gradsstudenter (MSc-studenter) fra høsten 2018.

Gjennom samarbeid med NHHS har en kommet frem til en fellesforståelse om hva innholdet i ordningen skal omfatte.

- Alle nye internasjonale master studenter vil automatisk få tildelt en mentor i sitt første semester
- Tre studenter pr. mentor.
- Mentorene skal møte studentene minst fire ganger i løpet av første semester.
- Hva mentorene velger å gjøre sammen med studentene, er opp til dem.
- «Aktivitete» skal kunne bidra til at de nye finner seg til rette; blir inkludert sosialt i studentmiljøet, campus, byen, omegn, evt. tas med på andre lokale tilbud (arrangement i regi av Utdanning i Bergen, Buddy Bergen el.a.) – mulighetene er mange.
- Aktivitetene må registreres og godkjennes etter endt mentorperiode om det skal kunne gi poeng som kan benyttes i søknad om utveksling og en signert attest fra NHH.
- Ordningen vil bli gjenstand for regelmessig evaluering av alle aktører.

Utfordringen for LMU er den praktiske håndteringen av ordningen. NHHS har varslet at de ikke har kapasitet til å ta på seg det praktiske ansvaret for høsten 2018.

UTKAST TIL HANDLINGSPLAN FOR STUDENTER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE

Saksbehandler Inger Dagestad
Arkivreferanse 14/00488-20

Unntatt offentlighet iht

Utvalg
Læringsmiljøutvalget

Møtedato
25.04.2018

Utvalgsnr
15/18

Forslag til vedtak:

Vedtak utarbeides i møtet

Bakgrunn:

Vedlagt ligger utkast til ny handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse.

Arbeidsgruppen foreslår at handlingsplanen skal gjelde for 2018-2020, for da å ta en ny gjennomgang av tiltak.

Arbeidsgruppen ønsker særlig at LMU diskuterer pedagogisk læringsmiljø.

GENERELT OM HANDLINGSPLANEN

Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen pålegger alle høyere utdanningsinstitusjoner å utarbeide en lokal handlingsplan for funksjonshemmede studenter.

Norges Handelshøyskoles strategi

I Norges Handelshøyskoles (NHH) strategi for 2018-2022 står det følgende:

«Verdigrunnlag

Høy kvalitet, solid etisk standard og innsats for felles mål preger all virksomhet ved NHH. Studenter, ansatte og alumni er **engasjerte**, **åpne** og **ambisiøse**, og brenner for å bidra til positiv endring i samfunnet rundt seg. (...)

Verdien **åpen** gjenspeiler en rekke forhold som kjennetegner NHH-ere:

- at man er intellektuelt åpen og nysgjerrig
- at man er inkluderende
- at man er internasjonalt orientert
- at man har åpen kommunikasjon, internt og eksternt

Lærings-/studiemiljø: NHH skal tilrettelegge for et inkluderende og godt fysisk og psykisk læringsmiljø hvor man opptrer respektfullt overfor hverandre. Dette inkluderer et åpent og mangfoldig studiemiljø med stor grad av faglig og sosial samhandling mellom alle studenter uavhengig av bakgrunn. NHH skal også sikre et større mangfold av kandidater med hensyn til kjønn, bakgrunn og nasjonalitet. Dette vil både styrke læringsmiljøet og bidra til et bredere rekrutteringsgrunnlag.»

Universell utforming

I regjeringens handlingsplan for universell utforming står det følgende:

«Universell utforming er å utforme produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming».

Begrepet universell utforming kan stå i kontrast til individuell tilrettelegging, og det er viktig å være bevisst på hvilke løsninger som er alle til dels, og hvilke løsninger som krever særiltak for den enkelte.

Det er en målsetting at Statsbyggs arbeids- og publikumsbygg skal være universelt utformet innen 2025.

[https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regjeringens-handlingsplan-for-universell-utforming-2/id2473299/?q=handlingsplan universell utforming& t_dtq=true](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regjeringens-handlingsplan-for-universell-utforming-2/id2473299/?q=handlingsplan+universell+utforming&t_dtq=true)

Regjeringen skriver in sin handlingsplan for universell utforming (2015-2019)

«Regjeringens visjon er et samfunn der alle kan delta. Et viktig virkemiddel for å oppnå dette er god tilgjengelighet og omgivelser som er trygge og praktiske å bruke. Universell utforming er en samfunns kvalitet med særlig betydning for personer med funksjonsnedsettelse. Det er et mål at samfunnet skal ha plass til alle uavhengig av funksjonsnedsettelse. Likeverd er også like muligheter til utdanning, arbeid og sosialt liv. For å

oppnå dette trenger vi skoler, arbeidsplasser, transportmidler, uteområder og tekniske løsninger som flest mulig kan bruke.»

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/handlingsplan-for-universell-utforming/id2472380/>

NHH er dermed pålagt å utforme læringsmiljøet etter prinsipper om universell utforming. Dette innebærer å ta i bruk universell utforming som strategi ved utforming av:

- Fysisk læringsmiljø: Bygninger og uteområder
- Psykososialt læringsmiljø: Det mellommenneskelige forhold, trivsel og samhandling
- Organisatorisk læringsmiljø: System for tilbakemelding og medvirkning - kvalitetssystem
- Digitalt læringsmiljø: Grensegangen mellom læringsprosesser, pedagogikk og teknologi
- Pedagogisk læringsmiljø: Form, innhold og rammer for den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring.

Universell utforming av læringsmiljøet innebærer å utforme dette miljøet på en slik måte at alle studenter som er kvalifisert for opptak kan få utbytte av utdanningen uavhengig av funksjonsnivå og med minst mulig bruk av særløsninger.

Den nye likestillings- og diskrimineringsloven trådte i kraft 1. januar 2018, og fra 1. januar 2019 må alle nye nettløsninger rettet mot studentene være universelt utformet. Eksisterende nettløsninger rettet mot studentene skal være universelt utformet fra 2021. Dette vil berøre områder som nettsider, e-læringsplattformer, dokumenter, digital eksamen og apper. <http://www.universell.no/fagomraader/universell-utforming/universell-utforming-av-laeringsmiljoe/nye-krav-til-universell-utforming-av-ikt/>

LMU har høsten 2017 utarbeidet en tiltaksplan for å bedre det psykososialt læringsmiljø, slik at denne handlingsplanen vil ta for seg utforming av fysisk læringsmiljø, digitalt læringsmiljø og pedagogisk læringsmiljø.

Funksjonsnedsettelse

FN- konvensjonen om rettigheten til mennesker med nedsatt funksjonsevne definerer mennesker med nedsatt funksjonsevne som blant annet mennesker med langvarig fysisk, mental, intellektuell eller sensorisk funksjonsnedsettelse som i møte med ulike barrierer kan hindre dem i å delta fullt ut og på en effektiv måte i samfunnet, på lik linje med andre.

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon forstår funksjonshemming som en konflikt mellom individets forutsetninger og samfunnets krav. Samfunnets vilje til å kompensere og redusere følgene av funksjonshemming er avgjørende for individets livskvalitet. Overordnet er viljen til lovfesting av individets rettigheter, tilrettelegging av sosiale og fysiske miljø samt rettferdig sosial og økonomisk fordeling i samfunnet.

Lovverk

NHH må forholde seg til nytt lovverk som sikrer studenter med funksjonsnedsettelse sine rettigheter i studiesituasjonen. Kort oppsummert gjelder dette:

I **Universitets og høyskolelovens** §4-3 om læringsmiljø, skal institusjonene så langt det er mulig og rimelig, sørge for at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

Man skal i tillegg legge til rette for studenter med funksjonsnedsettelse så langt det er mulig og rimelig. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.

Lov om offentlige anskaffelser

§ 6 Livssyklus kostnader, universell utforming og miljø. Statlige, kommunale og fylkeskommunale myndigheter og offentligrettslige organer skal under planleggingen av den enkelte anskaffelse ta hensyn til livssyklus kostnader, universell utforming og miljømessige konsekvenser av anskaffelsen.

Plan- og bygningsloven har vedtatt prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak

Likestillings- og diskrimineringsloven

§ 17 Universell utforming

§ 21 Rett til individuell tilrettelegging for elever og studenter

Arbeidsmiljøloven

§ 1-6 Personer som ikke er arbeidstakere

Kapittel 13 Vern mot diskriminering

DAGENS SITUASJON OG TILTAK FOR ET UNIVERSELT UTFORMET LÆRINGSMILJØ

Fysiske læringsmiljø

Fysisk læringsmiljø er utforming og bruk av bygninger og fysiske omgivelser slik at det fremmer læring og læringsaktiviteter.

NHHs bygningsmasse består av nybygg og eldre bygningsmasse. Nybygget ble åpnet høsten 2013 og skal tilfredsstillende kravet til universell utforming.

NHHs hovedbygg (1963-bygningsmassen) skal rehabiliteres, dette gjelder høyblokken, lavblokkene og aulaen. Dette er estimert i perioden 2019 – 2020/2021. I denne rehabiliteringen vil det bli tatt hensyn til universell utforming, og med bakgrunn i dette har vi ikke sett på denne delen av bygningsmassen i denne handlingsplanen.

I eldre bygg er det enda ikke krav om universell utforming på like linje som det er i nye bygg. Fra 2025 vil kravet om universell utforming også gjelde den eldre bygningsmassen, og tiltakene i denne handlingsplan vil bringer oss nærmere dette.

Tiltak i eldre bygningsmasse	Frist	Ansvarlig
Alle skal komme inn overalt og ikke minst til studentenes arrangementer		
Blinkende lys når brannalarmen går i Servicebygget + Nybygg.	Desember 2018 – er innhentet anbud	Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning
Taktil skilting ved auditorium.	Juni 2019	Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning
Talesystem i heis. Det er talesystem i nybygget og kan oppgraderes i servicebygget	Juni 2019	Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning
FM-basert løsning for personer med hørselsnedsettelse i alle større auditorium (lydforsterking som i Jebsen sentret) Gjennomført i Aula og Aud. Agnar Sandmo, kommer i Aud Jan Mossin som ambulerende utstyr.	Desember 2018	Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning
Dører som er for tunge pr i dag som må tilpasses rullestolbrukere		
Studentkantinen (dørene ved inngang fra korridor ved Akademika og Karl Borch)	Desember 2018	Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning
Dør rett frem fra heisen i kjelleretasjen i studentenes lokaler	Desember 2018	Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning
Lesesal og PC-rom i servicebygget	Desember 2018	Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning
Opplæring		
Opplæring av etasjevakter hvordan EVAC stolene fungerer	Fast opplegg til brannvernkurs for etasjevakter	Brannvernleder
Uteområder		
Trappemarkører i Servicebygget		Leder for Seksjon for eiendomsforvaltning

Organisatorisk læringsmiljø

Organisatorisk læringsmiljø omhandler systemer for tilbakemelding og medvirkning, og skal sikre studentenes medvirkning i prosesser som har innvirkning på studentenes totale læringsmiljø.

Tiltak	Frist	Ansvarlig
Kursevaluering gjennomføres hver gang et kurs tilbys.	Kontinuerlig	Studieadministrativ avdeling
Det er utarbeidet nettsider: «Si fra – varslingsrutiner ved NHH»	Kontinuerlig	Rektorat
Utarbeide rapport over læringsmiljøet	Årlig	LMU
Pris for fremdragende læringsinnsats, deles ut annet hver år under immatrikuleringen.	Annet hvert år	Rektorat (?)
Bronsesvampen, er studentenes foreleserpris. Deles ut på 17. mai frokosten.	Årlig	NHHS
Gjennomgang av resultat om læringsmiljø i Studiebarometeret og utarbeide tiltak.	Annen hvert år	LMU
Gjennomgang av resultat og utarbeidede tiltak etter gjennomføring av tilfredshetsundersøkelsen ved NHH.	Annen hvert år	LMU
Gjennomføring av midtveisevaluering i obligatoriske emner/kurs på bachelor og enkelte valgfag.	Hvert semester	Fagutvalget

Digitalt læringsmiljø

Ny likestillings- og diskrimineringslov trådte i kraft 1. januar 2018, og fra 1. januar 2019 må alle nettløsninger rettet mot studenter være universelt utformet. Eksisterende nettløsninger rettet mot studenter skal være universelt utformet fra 2021. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-06-21-732>

Forskrift om universell utforming av IKT-løsninger stiller krav om at nettsider må oppfylle 35 av 61 suksesskriterier i standarden Retningslinjer for tilgjengelig webinnhold (WCAG) 2.0.

<https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/universell-utforming>

Tiltak	Frist	Ansvarlig
Nettsider ved NHH er tilrettelagt for universell utforming - blant annet med utgangspunkt i WCAG 2.0 og Difi sine minimumskrav.	Kontinuerlig	Kommunikasjons- og markedsavdelingen / Innholdsprodusent
Oppfylle krav til teksting av videoer. https://uu.difi.no/krav-og-regelverk/losningsforslag-web/video	1. jan. 2021.	Kommunikasjons- og markedsavdelingen / Innholdsprodusent

Elektroniske dokumenter må kunne leses av studenter og av tekniske hjelpemidler for lesing av tekst jmf. Difis veilder for universell utforming av elektroniske dokumenter	Kontinuerlig	Kommunikasjons- og markedsavdelingen / Innholdsprodusent
NHH benytter Canvas – LMS og WiseFlow – Digital vurdering. Det må følges opp at disse programmene er universelt utformet.	Kontinuerlig	Studieadministrativ avdeling

Pedagogisk læringsmiljø

Pedagogisk læringsmiljø omhandler den pedagogiske aktiviteten som påvirker studentenes læring. Dette berører utforming av mål, innhold, aktiviteter og vurderinger. Alle skal kunne ta del i undervisningen og ha et best mulig utbytte av denne.

Studenter med funksjonsnedsettelse kan søke om spesiell tilrettelegging på eksamen. Tilrettelegging av eksamen kan mellom annet være ekstrasid, hviletid, bruk av PC, sitte i eget eksamenslokale eller heve/senkepult.

Når det gjelder tilrettelegging, er det studenten selv som må ta kontakt med studieadministrativ avdeling for å søke om tilrettelegging. Mange studenter med funksjonsnedsettelse ønsker ikke at funksjonsnedsettelsen skal være et tema. De ønsker å være en NHH student på lik linje med alle de andre NHH studentene, ved faglige aktiviteter, men også i utenomfaglige aktiviteter, som er en viktig del av det å være student ved NHH. Dermed er det ekstra viktig å skape en universell utforming for at alle skal ha like muligheter og ikke diskrimineres.

Tiltak	Frist	Ansvarlig
Informasjon til nye og eksisterende studenter om hvilke muligheter for tilrettelegging som finnes, på nettsider og i informasjonsmateriell og i informasjonsmøter.	Kontinuerlig	Studieadministrativ avdeling
Studenter som har fått innvilget bruk av tilpasset grupperom, kan selv få booke grupperom via TimeEdit	31.12.2018	Studieadministrativ avdeling
Gjennomføring av introduksjonskurs om bruk av audiovisuelt utstyr til forelesere	Kontinuerlig	Ansvarlig for utdanningsteknologi
Bruk av mikrofon i undervisning, i auditorium der mikrofon finnes, og gjerne spør på	Kontinuerlig	Kurs/emneansvarlig

begynnelsen av hver forelesning om mikrofonen han/hun bruker er stilt riktig inn.		
<p>Bevisstgjøring av fagansatte om universell utforming, f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forelesere skal alltid gjenta spørsmål fra studentene før de svarer på dem. • Strukturerte forelesningsnotater bør foreligge i god tid • Fornuftig kontrast og skriftstørrelse i forelesningsnotater • Gi studenter mulighet til å se presentasjoner som blir brukt i undervisning i forkant av undervisning. • Filming av forelesninger 	Kontinuerlig	Hvem bør ha ansvar for dette?
Vurdere tilrettelegging av undervisning eller vurdering for studenter med spesielle behov	Ved henvendelse fra student innen gitte frister	Studieadministrativ avdeling/kursansvarlig

RUTINER OG ARBEIDSPLAN FOR KURSTILBUDET FRA SAMMEN

Saksbehandler Brigit Vaage
Arkivreferanse 18/00269-4

Unntatt offentlighet iht

Utvalg	Møtedato	Utvalgsnr
Læringsmiljøutvalget	25.04.2018	16/18

Forslag til vedtak:

Arbeidsgruppe blir opprettet for utarbeiding av rutiner og planer for drift av Sammen kurs.

Bakgrunn:

Sammen har våren 2018 gitt fire kurs innen stressmestring, studiemestring, eksamensangst og jobbklar. Kursene ble gitt som ett av tiltakene i handlingsplanen for læringsmiljø.

Høsten 2018 skal vi gjennomføre kursene igjen og LMU bør lage et rutinedokument for både praktisk gjennomføring, datoer og hvordan kommunisere om tilbudet ut til brukerne. LMU bør også sende innspill til ledelsen om å få avklart hvor det praktiske ansvaret for tilbudet skal plasseres.

MØTEDATO FOR HØSTEN 2018

Saksbehandler Brigte Vaage
Arkivreferanse 17/00817-3

Unntatt offentlighet iht

Utvalg
Læringsmiljøutvalget

Møtedato
25.04.2018

Utvalgsnr
17/18

Forslag til vedtak:

LMU fastsetter dato for møter høsten 2018

Bakgrunn:

EVENTUELT LMU

Saksbehandler Brigte Vaage
Arkivreferanse 18/00875-1

Unntatt offentlighet iht

Utvalg
Læringsmiljøutvalget

Møtedato
25.04.2018

Utvalgsnr
18/18

Forslag til vedtak:

Eventuelt vedtak utarbeides i møtet.

Bakgrunn:

Saker under eventuelt meldes inn i forbindelse med godkjenning av sakslisten til møtet.

LMU LEDER INFORMERER 25.04.18

Saksbehandler Brigte Vaage
Arkivreferanse 18/00144-3

Unntatt offentlighet iht

Utvalg
Læringsmiljøutvalget

Møtedato
25.04.2018

Utvalgsnr
4/18

Forslag til vedtak:

Orienteringen tas til etterretning

Bakgrunn:

Orientering 1: Podcast i LMU

Orientering 2: Velkomstuken

Orientering 3: Flink nok, våren 2018

Orientering 4: Informere om vedtak i LMU utenfor LMU. Er det vedtak i LMU resten av NHH bør få kjennskap til?